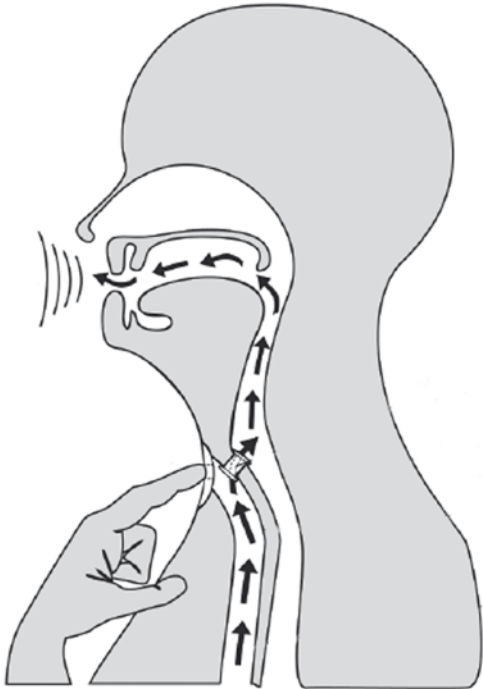

Pravila i specifičnosti pružanja prve pomoći laringektomisanim osobama trebalo bi da znaju sami laringektomisani ali i ljudi koje žive u njihovoj blizini (članovi porodice, prijatelji, kolege na poslu i dr.).

Prva pomoć se pruža kod nesreća, trovanja i iznenadnih bolesti. Osnova prve pomoći je održavanje disanja i krvotoka. Prva pomoć je uspješna jedino ako je pravovremena i pravilno pružena. Kod laringektomisanih osoba prva pomoć ima neke specifičnosti.

Laringektomisane osobe bez obzira na sprovedenu glasovnu rehabilitaciju nisu uvijek u mogućnosti dozvati pomoć ili upozoriti okolinu na potrebu za pružanjem pomoći. Zbog toga se koriste pomoćna sredstva kao što su svjetlosni i zvučni signalni uređaji. Laringektomisanim osobama se preporučuje da nose sa sobom karticu sa preporukom koga treba obavijestiti u hitnom slučaju.

Formiranje traheostomskog otvora je postupak kojim se spašava život i izvodi se u situacijama vitalne ugroženosti.

Međutim, saznanje o postojanju traheostome na vlastitom tijelu povezano je s osjećajem nesigurnosti, potištenosti i nemoći, pa sve do uvjerenja da je riječ o teškom hendikepu koji narušava svakodnevni život.

Zato je važno znati šta je traheostoma, čemu služi, kako je njegovati i kako živjeti s njom.

Medicus

Otvoreni medicinski klub/ Open medical club

OMK Medicus

www.medicus.4mg.com

e-mail: medicus@t-com.me

Medicus

Otvoreni medicinski klub/ Open medical club

KAKO PRUŽITI PRVU POMOĆ LARINGEKTOMISANOM PACIJENTU

Samopomoć

Svaka laringektomisana osoba mora prepoznati kod sebe „znakove opasnosti“ i na vrijeme pravilno postupiti.

Znakovi opasnosti su:

- Slabost
- Vrtoglavica
- Omaglice
- Nepravilan rad srca (lupanje ili preskakanje srca)

Mjere samopomoći su:

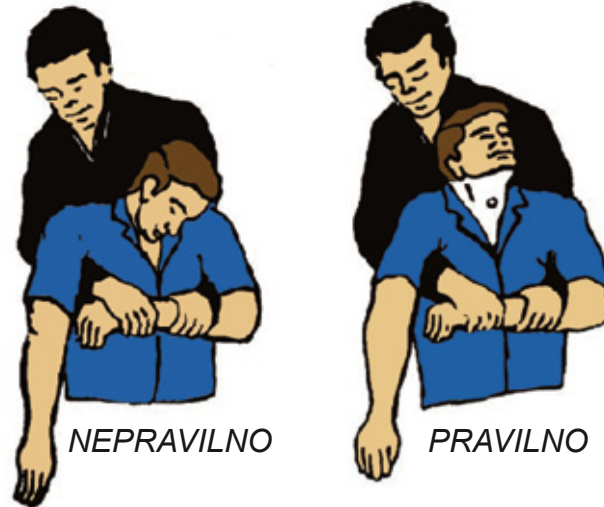
- Pozvati pomoć (direktno, telefonom ili pomoću alarmnog uređaja)
- Leći ravno na pod
- Noge postaviti na povišeno
- Glavu položiti ravno
- Izvaditi unutrašnju kanilu ili osloboditi traheostomu
- Mirovati

Pomoć bližnjih

Osobe u blizini laringektomisane osobe koja je doživjela šok, ima smetnje disanja, prestanak disanja ili zastoje rada srca, moraju prepoznati takva stanja i na vrijeme pravilno reagovati jer je toj osobi neophodna prva pomoć.

Ukoliko je laringektomisana osoba u besvjesnom stanju i potrebno je izvući s mjesta na kojem je zatečena, neophodno je pri tome voditi računa da traheostoma bude slobodna. Pognuta glava može pri izvlačenju dovesti do zatvaranja traheostome i gušenja kao što je prikazano na slici.

Izvlačenje laringektomisane osobe

Laringektomisana osoba, u slučaju problema sa disanjem, imaće kratko, ubrzano i plitko disanje, čujno disanje praćeno jakim uvlačenjem iznad ključnih kostiju i između rebara, plave usne, sluznice i vrhove prstiju, strah, nemir, paniku. U slučaju pružanja hitne pomoći osobi je potrebno postaviti na leđa i izravnati ili zabaciti unazad glavu. Treba osloboditi vrat. Ako pacijent nosi endotrahealnu kanilu potrebno je odmah izvaditi unutrašnju kanilu, a ako ima samo stomu bez kanile potrebno je stomu široko prikazati.

Laringektomisana osoba može disati samo kroz otvor na donjem dijelu vrata– traheostomu- pa je jedino ispravno vještačko disanje «usta - stoma». Zbog toga kod laringektomisane osobe nije potrebno čišćenje usta i ždrijela prije pružanja prve pomoći ali je ključno osloboditi traheostomu da pacijent može disati.

Nakon što se oslobodi disajni put, daje se vještačko disanje nakon čega slijedi masaža srca. Pacijent treba da bude na leđima na tvrdoj podlozi. Ukoliko prvu pomoć pruža jedna osoba nakon dva upuhavanja vazduha slijedi 15 masaža srca. Ukoliko prvu pomoć pružaju dvije osobe istovremeno, od kojih jedna pruža vještačko disanje „usta na stomu“, a druga masira srce, nakon jednog upuhavanja vazduha slijedi 5 masaža srca.

Masaža srca

